

Priročnik za izvajalce Grundtvig delavnic

Pogodbeno leto 2012

Uredila: mag. Robert Marinšek in Sabina Benvenuti Topič
Leto: 2012

Uvod

Priročnik za izvajalce Grundtvig delavnic je namenjen predvsem organizacijam, ki bodo izvajale Grundtvig delavnice, vendar vsebuje informacije, ki bodo v pomoč tudi vsem, ki šele razmišljajo o pripravi Grundtvig delavnice ali želijo napisati vlogo za sofinanciranje svoje delavnice.

Priročnik ni namenjen udeležencem Grundtvig delavnic. Ti naj stopijo v stik neposredno z organizatorjem delavnice, ki jih zanima (seznam delavnic in kontaktni podatki so objavljeni v vsakoletnem katalogu Grundtvig delavnic).

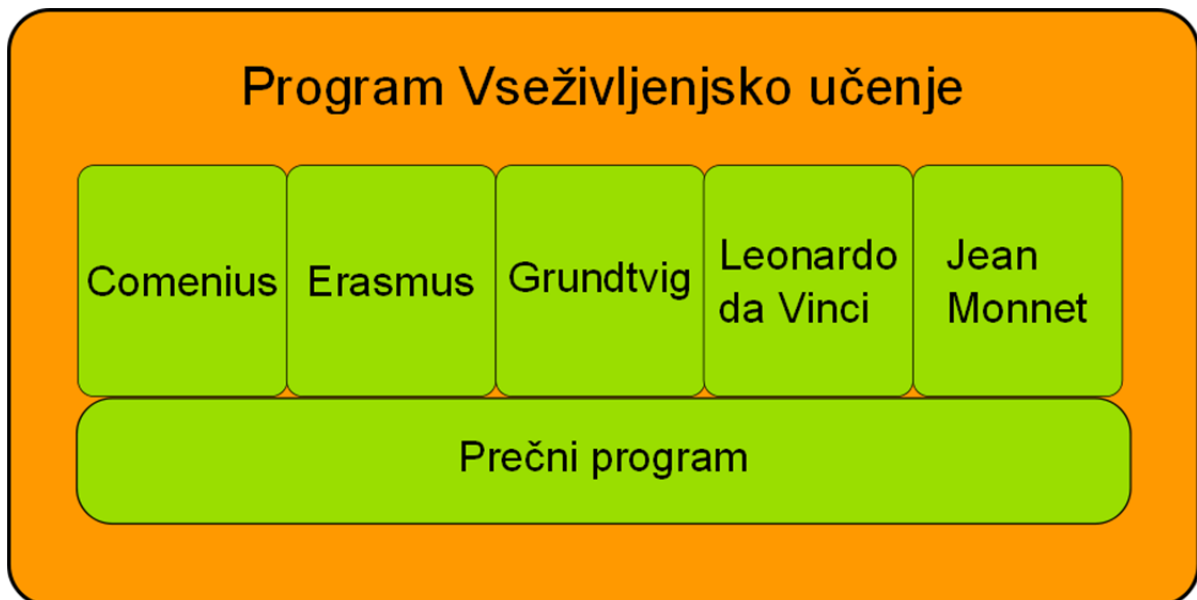
Priročnik opisuje programski okvir Grundtvig delavnic in pravila, ki veljajo zanje, naveden pa je tudi kakšen praktičen primer.

Program Vseživljenjsko učenje in Grundtvig delavnice

Program Vseživljenjsko učenje¹ je program Evropskih skupnosti, katerega namen je »z vseživljenjskim učenjem prispevati k razvoju Skupnosti kot družbe z vrhunskim znanjem, trajnostnim gospodarskim razvojem, več in bolj kakovostnimi delovnimi mesti in večjo socialno kohezijo ob zagotavljanju dobrega varstva okolja za prihodnje generacije. Program si zlasti prizadeva pospeševati izmenjavo, sodelovanje in mobilnost med sistemi izobraževanja in usposabljanja v Skupnosti, tako da bodo postali svetovna referenca za kakovost.«

Znotraj programa Vseživljenjsko učenje so določeni štiri tako imenovani sektorski programi, od katerih se vsak ukvarja z določenim področjem izobraževanja:

- Comenius – splošno izobraževanje do terciarnega nivoja,
- Erasmus – terciarno izobraževanje,
- Grundtvig – splošno izobraževanje odraslih in
- Leonardo da Vinci – poklicno in strokovno izobraževanje in usposabljanje.

Slika 1: Shema programa Vseživljenjsko učenje (RM).

Poleg štirih sektorskih programov sta v program Vseživljenjsko učenje vključena še Prečni program in Program Jean Monnet.

Sektorski program Grundtvig je namenjen področju splošnega izobraževanja odraslih in ima poleg splošnih ciljev programa Vseživljenjsko učenje dva specifična cilja:

1. odzivanje na izzive izobraževanja starajočega se prebivalstva v Evropi;
2. pomoč odraslim pri iskanju poti do izboljšanja znanja in kompetenc.

¹ Sklep Parlamenta in Sveta št. 1720/2006/EC z dne 15 novembra 2006.

Sektorski program Grundtvig je sestavljen iz tako imenovanih akcij:

- Grundtvig pripravljalni obiski,
- Grundtvig obiski in izmenjave za osebje v izobraževanju odraslih,
- Grundtvig asistenti,
- Grundtvig strokovno izpopolnjevanje za osebje v izobraževanju odraslih,
- Grundtvig delavnice,
- Grundtvig učna partnerstva,
- Grundtvig projekti prostovoljnega dela starejših,
- Grundtvig večstranski projekti,
- Grundtvig večstranske mreže,
- Grundtvig spremljevalni ukrepi.

Grundtvig delavnice

Grundtvig delavnice so posebna oblika mobilnosti, ki je namenjena temu, da udeleženci iz različnih držav na inovativen način pridobivajo znanja in izkušnje, ki prispevajo k njihovem osebnemu razvoju. Izobraževalna izkušnja, ki jo ponudi Grundtvig delavnica, je večnacionalna, sodelovalna in predvsem drugačna kot običajne izobraževalne priložnosti. Udeleženci Grundtvig delavnic so odrasli posamezniki iz držav, ki sodelujejo v programu Vseživljenjsko učenje, ne glede na to, ali so že vključeni v izobraževanje odraslih, ter naj bi v prvi vrsti prihajali iz drugih držav, kot je tista, v kateri poteka delavnica.

Osnovni postopek in glavni deležniki

Grundtvig delavnico pripravi pravna oseba, ki je registrirana v Republiki Sloveniji. Vlogo za sofinanciranje iz sektorskega programa Grundtvig odda nacionalni agenciji programa Vseživljenjsko učenje v Republiki Sloveniji². V vlogi mora dokazati finančne in organizacijske zmožnosti za učinkovito izvedbo Grundtvig delavnice. Grundtvig delavnic se lahko udeležijo odrasle osebe, starejše od 18 let, ki prihajajo iz držav, ki sodelujejo v programu Vseživljenjsko učenje.

Vsaka Grundtvig delavnica mora trajati od 5 do 10 polnih dni dela na vsebini delavnice. Poln dan dela pomeni 6 do 8 ur dela. V to vsoto dni se ne šteje dneve potovanja – običajno udeleženci prispejo dan pred začetkom delavnice in odidejo dan po zaključku delavnice. Se pa dnevi za potovanje lahko štejejo med upravičene dneve za sofinanciranje (več o tem v poglavju o finančnih vidikih Grundtvig delavnic).

²CMEPIUS – Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja.

Izobraževanje odraslih

Izobraževanje odraslih v okviru Grundtvig delavnic je dejavnost poučevanja in izobraževanja odraslih. V okviru sektorskega programa Grundtvig so odrasli vsi, ki so starejši od 18 let in niso vključeni v sistem rednega izobraževanja. Izobraževanje odraslih lahko poteka v formalni, neformalni in priložnostni obliki.

POMEMBNO!

Izobraževanje odraslih se nanaša na izobraževanje za osebni razvoj, kjer je poudarek na nepoklicnem/neformalnem izobraževanju, ki je povezano z 'veseljem do učenja'. Poklicno in strokovno izobraževanje in usposabljanje se nanašata na pridobivanje znanj in spretnosti, ki so povezane z večjo zaposljivostjo in strokovnim razvojem, zato nista upravičeni do sofinanciranja v okviru sektorskega programa Grundtvig. Ravno tako do sofinanciranja ni upravičeno izobraževanje študentov.

Vsebina Grundtvig delavnic

Grundtvig delavnica se lahko ukvarja s katero koli vsebino, ki se ne nanaša na poklicno in strokovno izobraževanje in usposabljanje ter je povezana s cilji programa Grundtvig. Vsebina delavnice mora biti zanimiva za širok krog evropskih udeležencev ter od njih ne sme zahtevati naprednega znanja uporabe tujega jezika. Nekatere možne vsebine so:

- matematična in besedilna pismenost,
- aktivno staranje,
- aktivno državljanstvo,
- medkulturni dialog,
- integrativno učenje,
- digitalne kompetence,
- družinsko učenje,
- integracija migrantov,
- enakost med spoloma,
- izobraževanje s področja zdravega načina življenja,
- okolju prijazno ravnanje,
- vizualne umetnosti,
- glasba, ustvarjalnost,
- matematika,
- znanost,
- osnovno učenje jezikov (jezik mora biti jezik države, v kateri poteka delavnica),
- diskusijske skupine o skupnih evropskih temah,
- druge teme, katerih obravnava ni odvisna od dobrega znanja tujega jezika.

POMEMBNO!

Grundtvig delavnice NI namenjena:

- poklicnemu in strokovnemu izobraževanju;
- strokovnemu usposabljanju oseb, ki delujejo na področju izobraževanja odraslih;
- prostočasnim ali turističnim dejavnostim.

Udeleženci Grundtvig delavnic

Grundtvig delavnic se lahko udeležijo odrasle osebe, starejše od 18 let, ki prihajajo iz držav, ki sodelujejo v programu Vseživljenjsko učenje. Te države so:

- 27 držav članic EU;
- države EFTA/EGP: Islandija, Lihtenštajn, Norveška in Švica;
- državi kandidatki: Hrvaška in Turčija;
- čezmorske države in ozemlja, določena v Sklepu Sveta 2001/822/ES (spremenjen s Sklepom Sveta 2007/249/ES):

- Grenlandija,
- Nova Kaledonija s pripadajočimi ozemlji,
- Francoska Polinezija,
- Francoska južna in antarktična ozemlja,
- otočji Wallis in Futuna,
- Mayotte,
- St Pierre in Miquelon,
- Aruba,
- Nizozemski Antili,
- Anguilla,
- Kajmanski otoki,
- Falklandski otoki,
- Južna Georgia in Južni Sandwichevi otoki,
- Montserat,
- Pitcairn,
- Sveta Helena, otok Ascension in Tristan da Cunha,
- Britansko antarktično območje,
- Britansko ozemlje v Indijskem oceanu,
- otočji Turks in Caicos,
- Britanski Deviški otoki.

Slika 2: Večina udeležencev naj bi prišla iz drugih držav, ki sodelujejo v programu Vseživljenjsko učenje.

Posebej zaželena je udeležba odraslih iz premalo zastopanih skupin. To so skupine, ki so na različne načine prikrajšane, na primer:

- odrasli z nizko stopnjo izobrazbe;
- ljudje iz ruralnih področij, kjer je dostop do izobraževanja otežen;
- etnične manjšine;
- osebe, ki se običajno ne želijo ukvarjati z 'Evropo';
- ljudje, ki nimajo izkušenj z izobraževanjem v mednarodnem okolju;
- nekdanji zaporniki in podobno.

Organizatorji Grundtvig delavnic morajo zagotoviti čim bolj raznolik nabor udeležencev na svoji delavnici ter tako prispevati k večanju sodelovanja v izobraževanju odraslih.

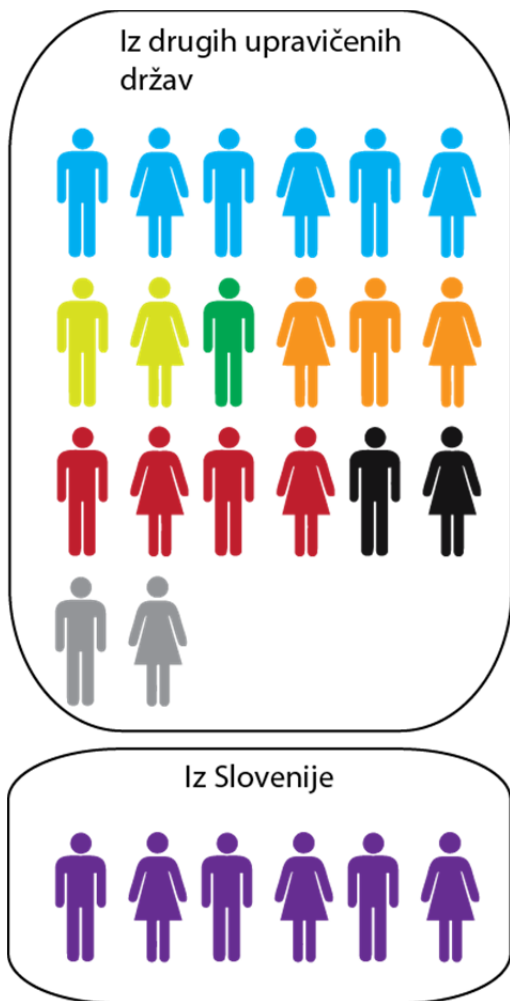
POMEMBNO!

Grundtvig delavnic se ne smejo udeležiti ljudje, ki se poklicno ukvarjajo z izobraževanjem odraslih. Zanje so na voljo drugi viri sofinanciranja v okviru sektorskega programa Grundtvig: strokovno izpopolnjevanje za osebe v izobraževanju odraslih ter obiski in izmenjave za osebe v izobraževanju odraslih.

Število udeležencev

Vsake Grundtvig delavnice se mora udeležiti od 10 do 20 udeležencev iz drugih držav, ne iz tiste, v kateri poteka delavnica (tuji udeleženci). Udeleženci morajo prihajati iz vsaj treh držav, ki sodelujejo v programu Vseživljenjsko učenje, iz ene države jih je lahko največ ena tretjina. Na ta način ima delavnica zagotovljeno močno evropsko dimenzijo.

Grundtvig delavnice se lahko udeležijo tudi udeleženci iz države, v kateri delavnica poteka, vendar njihova udeležba ni upravičena do sofinanciranja iz sektorskega programa Grundtvig. Domačih udeležencev je lahko največ ena tretjina skupnega števila tujih udeležencev.

Slika 3: Število udeležencev Grundtvig delavnice (RM).

Organizator mora svojo delavnico tržiti na čim večjem področju in tako zagotoviti dovolj interesa za udeležbo. Pri tem je v pomoč katalog Grundtvig delavnic, ki nastane na ravni celotne Evrope in ga nacionalne agencije sektorskega programa Grundtvig objavijo na svojih spletnih straneh. Morebitni udeleženci lahko v tem katalogu najdejo vse potrebne podatke in se nato prijavijo neposredno organizatorju delavnice.

V primeru, da organizator Grundtvig delavnice ne zagotovi 10 tujih udeležencev, se pogodba o sofinanciranju izvedbe Grundtvig delavnice prekine, organizator pa vrne že prejeta sredstva.

Dotacija

Dotacija, ki jo je mogoče dobiti za sofinanciranje izvedbe Grundtvig delavnice, je odvisna od same organizacije delavnice in števila tujih udeležencev.

Dotacija za Grundtvig delavnice je lahko sestavljena iz štirih delov:

1. dotacije za organizacijo Grundtvig delavnice,
2. dotacije za kritje stroškov udeležencev,
3. dotacije za kritje stroškov udeležbe oseb s posebnimi potrebami,
4. dotacije za kritje stroškov priprave tujih udeležencev.

Dotacija za organizacijo Grundtvig delavnice

Dotacija za organizacijo Grundtvig delavnice je pavšalni znesek, namenjen pripravi in izvedbi delavnice. Znesek je za vsako leto določen v letnem razpisu programa Vseživljenjsko učenje. Za leto 2013 ta znesek znaša 6.430,00 EUR. S temi sredstvi je mogoče pokriti stroške priprave in oglaševanja delavnice, stroške najema prostorov, izdelave gradiv, organizacije ekskurzij, stroške prevodov, honorarje gostujočih učiteljev in organizatorjev delavnice, materialne stroške za izvedbo delavnice in podobno. Pri poročanju teh stroškov ni potrebno dokazovati z računi. Dovolj je uspešno izvedena delavnica v skladu z zahtevami akcije.

Dotacija za kritje stroškov udeležencev

Z dotacijo za kritje stroškov udeležencev se lahko sofinancira stroške potovanja, namestitve in zavarovanja udeležencev za čas trajanja delavnice. Domneva se, da domači udeleženci prihajajo iz lokalnega okolja in z njihovim potovanjem in namestitvijo ne nastanejo nobeni stroški. Zneski so določeni v vsakoletnem razpisu programa Vseživljenjsko učenje. V letu 2013 so ti stroški sledeči:

Tabela 1: Zneski dnevnic 2013 (v EUR).

5 dni	6 dni	7 dni	8 dni	9 dni	10 dni	11 dni	12 dni
800,00	960,00	1.120,00	1.184,00	1.248,00	1.312,00	1.376,00	1.440,00

Pri izračunu zneska dotacije se upošteva tudi dneve potovanja, če to niso dnevi, ko poteka tudi delavnica. To pomeni, da je mogoče številu dni trajanja delavnice prišteti do največ 2 dneva za potovanje.

Med te upravičene stroške, ki jih je mogoče kriti iz dotacije za kritje stroškov udeležencev, spadajo stroški potovanja, stroški bivanja, stroški morebitne vize in stroški potovalnega zavarovanja. Organizator je dolžan organizirati pot, prehrano in namestitve udeležencev za celotno trajanje Grundtvig delavnice. Organizator mora tako poskrbeti, da udeleženci dovolj zgodaj prejmejo sredstva, potrebna za plačilo stroškov poti.

Končna dotacija se izračuna tako, da se sešteje število dni trajanja delavnice in število dni za potovanje (če je to potrebno), na podlagi tako dobljenega skupnega števila upravičenih dni se v tabeli 1 poišče ustrezen znesek.

Upravičenci so dolžni dokazati datume prihoda in odhoda udeležencev s pomočjo dokumentov, ki izkazujejo datum prihoda oz. odhoda udeležencev (letalski kuponi, vozovnice ali račun za bencin ...). Ne preverja se višina teh stroškov, le datumi. Treba je priložiti tudi seznam prisotnosti, ki izkazuje dnevno prisotnost udeležencev delavnice. To je poleg dokumentov, ki izkazujejo prihode in odhode, potrebno dokazilo o prisotnosti udeležencev na delavnici.

Dotacija za kritje stroškov udeležbe oseb s posebnimi potrebami

Za udeležbo oseb s posebnimi potrebami lahko organizator zaprosi za dodatna sredstva, s katerimi omogoči sodelovanje takšnih udeležencev. Za udeleženca s posebnimi potrebami se v tem primeru šteje posameznik, ki zaradi svojega fizičnega stanja ne bi mogel sodelovati na Grundtvig delavnici brez dodatnih finančnih sredstev.

Ti stroški se obračunajo kot dejanski stroški, kar pomeni, da je treba pri pripravi vloge za sofinanciranje natančno opisati posebne potrebe ter opredeliti dejanske stroške, ki bodo zaradi tega nastali. Vsako takšno vlogo se obravnava posebej, dotacija pa je dodeljena na podlagi pojasnil in razpoložljivih sredstev.

V končnem poročilu je treba priložiti dokazila o nastalih stroških (na primer račune).

Dotacija za kritje stroškov priprave tujih udeležencev

Za kulturno, jezikovno in pedagoško pripravo tujih udeležencev je mogoče zaprositi za dodatna sredstva. V letu 2013 ta znesek znaša 100,00 EUR na tujega udeleženca. Vsako takšno vlogo se obravnava posebej, odločitev o dodelitvi te dotacije pa je sprejeta na podlagi utemeljitve in opisa priprav. Organizator Grundtvig delavnice mora v končnem poročilu dokazati, da je bila priprava dejansko izvedena (na primer z računi).

POMEMBNO!

Udeležencem Grundtvig delavnice se **ne sme zaračunati kotizacije**, saj je njihova udeležba sofinancirana prek Grundtvig dotacije.

Dinamika izplačil

Odobrena sredstva se javnim organizacijam izplačajo v višini 80 odstotkov po podpisu pogodbe in do zadnjih 20 odstotkov po pregledu končnega poročila. Zasebnim organizacijam se lahko določi drugačna dinamika izplačil, odvisno od njihove finančne sposobnosti. Finančna sposobnost organizacije se ugotavlja s pomočjo metodologije, ki jo je določila Evropska komisija.

Vloga za sofinanciranje

Vlogo za sofinanciranje Grundtvig delavnic, ki bodo potekale v Sloveniji, lahko oddajo pravne osebe, ki so registrirane v Republiki Sloveniji. Obrazec vloge se nahaja na spletnih straneh nacionalne agencije programa Vseživljenjsko učenje: <http://www.cmepius.si/razpisi.aspx>. Obrazec vloge mora biti izpolnjen v celoti, saj bodo nepopolne vloge avtomatsko zavržene.

Sestavni deli vloge

Vloga se deli na:

1. osnovne podatke (*BasicData*);
2. splošne informacije (*General Information*);
3. podatke o organizaciji, odgovorni za izvedbo delavnice (*Organisation Responsible for the Workshop*);
4. izjavo (*Declaration*);
5. opis delavnice (*Description of Proposed Workshop*);
6. načrt dejavnosti (*Planning of activities*);
7. zaprošene dotacije (*Funding Requested from Grundtvig*);
8. priloge (*Annex*).

Vsi deli vloge za sofinanciranje so pomembni in jih je treba izpolniti s čim bolj natančnimi opisi in podatki. Kljub temu je treba posebno pozornost posvetiti glavnim dejavnostim in opisu delavnice (poglavje 4.1). V primeru, da bo vaša vloga za sofinanciranje Grundtvig delavnice odobrena, bo to besedilo, ki bo uporabljeno za trženje vaše delavnice in bo objavljeno tudi v katalogu Grundtvig delavnic za tekoče leto. Zaradi tega je treba besedilo skrbno napisati in biti pozoren, da je čim manj pravopisnih napak.

Merila formalne ustreznosti

Pred oddajo vloge je smiselno preveriti osnovna merila formalne upravičenosti:

- ali je vloga pravočasno posredovana (za razpisni rok glej ustrezni razpis);
- ali bodo poslani original in dve kopiji ter elektronska različica vloge;
- ali je vloga izpolnjena v celoti;
- ali je vloga izpolnjena z računalnikom;
- ali je za Grundtvig delavnico, ki bo potekala v Sloveniji, vlogo oddala pravna oseba, registrirana v Republiki Sloveniji;
- ali so vsi zneski zapisani v evrih;
- ali je vlogo podpisal pravni zastopnik prijavitelja in je ustrezno žigosana (podpis mora biti original).

Vloge, ki tem pogojem ne zadostijo, so samodejno izključene iz izbirnega postopka.

Številčna omejitev vlog

V vsakem razpisnem letu je mogoče zaprositi za sofinanciranje le ene Grundtvig delavnice na prijavitelja. V primeru, da prijavitelj vloži več kot eno vlogo za sofinanciranje, je pozvan, da izbere, s katero vlogo želi sodelovati v izbirnem postopku. V nasprotnem primeru se zavrnejo vse njegove vloge.

Naslov za pošiljanje vlog

Vlogo za sofinanciranje se pošlje na naslov nacionalne agencije sektorskega programa Grundtvig:

CMEPIUS
Grundtvig delavnice
Ob železnici 30a
SI-1000 Ljubljana

En izvod vloge je treba poslati tudi po **elektronski pošti** na naslov grundtvig@cmeplus.si, s pripisom »Grundtvig delavnica« v naslovu sporočila.

Postopek ocenjevanja

Po oddaji vloge za sofinanciranje in po preteku razpisnega roka nacionalna agencija sektorskega programa Grundtvig preveri, ali vloga ustreza vsem merilom formalne upravičenosti (to so merila, navedena v kontrolnem seznamu in razpisu za tekoče leto in vključujejo tudi nacionalna merila formalne upravičenosti). Vse vloge za sofinanciranje, ki ustrezajo pravnim in tehničnim merilom, so posredovane v vsebinsko ocenjevanje zunanjim ocenjevalcem. Vsako vlogo ocenita dva ocenjevalca, ki skupaj pripravita konsolidirano oceno. Ta konsolidirana ocena je podlaga za odločitev o izboru.

Vsaka vloga lahko prejme do 100 točk. Vloge za sofinanciranje, ki prejmejo manj kot 50 točk, so zavrnjene zaradi prenizke kakovosti. Ravno tako so zavrnjene vloge, ki prejmejo manj kot 2 točki pri merilu vsebinske upravičenosti (The objectives of the Workshop are relevant to the operational objectives of the Grundtvig programme).

Merila ocenjevanja

Vsaka vloga se vsebinsko oceni po štirih merilih:

- kakovost in ustreznost delavnice,
- kakovost organiziranja delavnice,
- predvideni učinki in evropska dodana vrednost,
- kakovost komunikacijskega načrta.

Kakovost in ustreznost delavnice

Pri ocenjevanju kakovosti in ustreznosti predlagane delavnice se oceni, ali so cilji jasno določeni in v skladu s cilji sektorskega programa Grundtvig. Prijavitelj mora jasno prikazati povezavo med delavnico in izobraževanjem odraslih ter dokazati, da so ciljna skupina izključno učeči se odrasli. Iz vloge mora biti razvidno, kako bo mogoče s pomočjo metodologije doseči cilje delavnice. Pojasniti je treba priprave, priznavanje in dejavnosti za udeležence po zaključku delavnice. Iz opisa mora biti razvidno, da predlagana delavnica nudi novo in stimulatивно učno izkušnjo za širok krog udeležencev. Vsaka vloga lahko pri tem merilu prejme največ 45 točk. Ocenjevanje poteka s pomočjo več podvprašanj:

- kako so cilji delavnice usklajeni s cilji sektorskega programa Grundtvig (največ 5 točk) – vloga mora prejeti vsaj 2 točki, sicer je zavrnjena;
- kako jasni in realni so cilji delavnice (največ 5 točk);
- metodologija bo omogočila doseganje zastavljenih ciljev, andragoški in didaktični pristop sta jasno opisana (največ 5 točk);
- delavnica predstavlja stimulatивно učno izkušnjo (največ 5 točk);
- delavnica ima za udeležence dodano vrednost v smislu učnih priložnosti, razvoja ključnih kompetenc, razvoja spretnosti, dostopa, do informacij, razvoja kompetenc za osebno izpolnitev, družbenih sprememb, medkulturnega ozaveščanja in poznavanja, aktivnega državljanstva in podobno (največ 10 točk);
- ciljna skupina je jasno določena in ustrezna glede na vsebino delavnice, smernice izbora udeležencev so jasno določene (največ 10 točk) – vloge pri tem merilu ne morejo prejeti več kot 8 točk, če se ne ukvarjajo z udeleženci, ki prihajajo iz prikrajšanih skupin;
- priprava, priznavanje in dejavnosti po zaključku delavnice so primerni glede na temo in ciljno skupino (največ 5 točk).

Kakovost organiziranja delavnice

Organizator delavnice mora jasno predstaviti svoje strokovno znanje. Jasno morajo biti opredeljene naloge, dejavnosti in ključni mejniki. Delovni načrt mora zagotoviti kakovostno izvedbo delavnice. Logistična ureditev delavnice mora biti jasno opisana, vključno s tem, kako bosta urejena namestitvev in potovanje udeležencev. V primeru, da so predvideni udeleženci s posebnimi potrebami, je treba opisati, kako bo zanje poskrbljeno. Upoštevat se tudi morebitni kulturna in jezikovna priprava udeležencev. Vsaka vloga lahko pri tem merilu prejme največ 25 točk. Ocenjevanje poteka s pomočjo več podvprašanj:

- organizator delavnice ima ustrezna znanja in izkušnje za kakovostno izvedbo Grundtvig delavnice (največ 5 točk);
- logistika delavnice je jasno opisana in ustrezna za ciljno skupino (največ 10 točk);
- delovni program omogoča kakovostno izvedbo Grundtvig delavnice v predvidenem času (največ 10 točk).

Predvideni učinki in evropska dodana vrednost

Jasno mora biti predstavljeno, kako prednosti evropske delavnice pretehtajo tiste od nacionalne delavnice. Predvideni rezultati spadajo v sektorski program Grundtvig in bodo imeli viden učinek na učno izkušnjo udeležencev o izbrani temi. Razširjanje in uporaba rezultatov morata biti smiselna glede na ciljno skupino. Predstavljeni morajo biti stranski učinki (*spin-off*) in dodatne prednosti – na primer jezikovno in kulturno učenje. Opredeljeni morata biti trajnost in zmožnost ponovne izvedbe delavnice (brez Grundtvig sofinanciranja), če bi se izkazalo, da je delavnica izjemno uspešna. Vsaka vloga lahko pri tem merilu prejme največ 15 točk. Ocenjevanje poteka s pomočjo več podvprašanj:

- predvideni rezultati so ustrezni in bodo imeli viden učinek na učno izkušnjo udeležencev na izbranem tematskem področju (največ 5 točk);
- prednosti izvedbe evropske Grundtvig delavnice so jasno predstavljene (največ 5 točk);
- predvideni ukrepi za razširjanje in uporabo rezultatov delavnice so ustrezni glede na temo delavnice in ciljne skupine (največ 5 točk).

Kakovost komunikacijskega načrta

Načrt za trženje delavnice mora biti jasno opredeljen in mora omogočati optimalno porabo evropskih sredstev za organizacijo in pridobitev udeležencev. Opis komunikacijskega načrta mora biti jasen in konkreten. Dober opis bo pomagal ocenjevalcem pri razumevanju delavnice, hkrati pa bo uporabljen kot orodje za pridobivanje udeležencev, če bo delavnica izbrana za sofinanciranje (objavljen bo v katalogu Grundtvig delavnic). Vsaka vloga lahko pri tem merilu prejme največ 15 točk. Ocenjevanje poteka s pomočjo dveh podvprašanj:

- komunikacijski načrt za trženje delavnice je jasno določen (največ 5 točk);
- komunikacijski načrt zagotavlja pridobivanje ustreznih udeležencev (največ 10 točk).

Izbor udeležencev

Organizator delavnice mora morebitnim udeležencem zagotoviti ustrezen prijavi obrazec, ki ga prejme od svoje nacionalne agencije. Uporaba tega obrazca je obvezna, saj preprečuje sodelovanje na več kot eni delavnici. Udeleženec, ki je enkrat sodeloval na Grundtvig delavnici, namreč naslednja tri leta ne sme sodelovati na nobeni Grundtvig delavnici. Kljub temu da udeleženci iz leta 2009 lahko ponovno sodelujejo v letu 2012, imajo prednost novi udeleženci, ki še niso sodelovali na nobeni Grundtvig delavnici. Organizatorjem delavnic se priporoča, da udeležence, ki so že sodelovali in so ponovno upravičeni do sodelovanja, uvrstijo na čakalno listo.

Organizator delavnic naj bi udeležence izbral na podlagi enakih pravil za vse udeležence. Običajno naj udeleženci ne bi bili izbrani na podlagi zaporedja prijave (prvi pride – prvi melje). Zaradi tega je pomembno, da je določen prijavi rok, v katerem morajo udeleženci oddati svoje prijave. Po poteku prijavnega roka lahko organizator začne z izbirnim postopkom, v katerega vključi vse udeležence, ki so pravočasno posredovali svoje prijave. Pri izboru udeležencev je treba paziti, da so izbrani udeleženci, ki ustrezajo ciljni skupini, opredeljeni v vlogi za sofinanciranje.

Program delavnice

Program delavnice mora ustrezati programu, ki je naveden v vlogi za sofinanciranje. Delavnica mora jasno poudariti učno dimenzijo in evropsko dodano vrednost dejavnosti. Nacionalna agencija opravlja naključna preverjanja izvedbe.

Uporabni dokumenti

Dokumente, povezane s pripravo in izvedbo Grundtvig delavnic, najdete predvsem na spletnem naslovu Evropske komisije:

http://ec.europa.eu/education/llp/official-documents-on-the-llp_en.htm.

Ti dokumenti so:

- General Call for Proposals 2012 – Official announcement of the Call for Proposals
- Strategic Priorities
- LLP Guide 2012:
 - o Part I – General provisions
 - o Part II – Sub-programmes and actions
 - o Part III. – Explanations by action

Za več informacij se obrnite na svojo nacionalno agencijo:

CMEPIUS

Ob železnici 30a

SI-1000 Ljubljana

T: +386 1 620 94 62

E: grundtvig@cmepius.si

W: <http://www.cmepius.si/vzu/grundtvig/delavnice.aspx>

Primeri dobre prakse

Primer 1

Projekt: GRU-DEL-12/11

Organizator delavnice: Biotehniški center Naklo

Kontaktna oseba: Martina Kramarič

Naziv Grundtvig delavnice: Alternativni viri energije in njihova uporaba v hortikulturi

Delavnica *Alternativni viri energije in njihova uporaba v hortikulturi* je potekala pet dni v mesecu maju 2012. Vključenih je bilo 11 udeležencev iz 7 držav: Italije, Norveške, Litve, Cipra, Španije – Tenerifa, Francije, Velike Britanije – Škotske in 2 udeleženci iz Slovenije. Ciljna skupina so bili starejši odrasli, ljubitelji vrtov in rastlin, ki jih zanima uporaba alternativnih virov energije.

Pri snovanju delavnice nas je vodila želja oblikovati program, kjer je teorija močno prepletena z ogledi primerov dobre prakse in s predstavitvami na terenu ter z obiski zanimivih krajev po Sloveniji. Kot že sam naslov delavnice pove, se vsebina delavnice nanaša na vzgojo oz. proizvodnjo rastlin s pomočjo alternativnih virov energije. Pri predstavitvi vsebin s tega področja so naši strokovnjaki pripravili za udeležence krajša predavanja, podjetniki in zaposleni iz različnih podjetij pa so udeležencem med vodenimi ogledi predstavili dejansko uporabo alternativnih virov energije pri vzgoji rastlin. Poskrbeli smo, da so udeleženci imeli dovolj časa za dodatna vprašanja, izmenjavo mnenj in diskusijo.

Udeleženci delavnice so morali biti stari vsaj 50 let, znati so se morali pogovarjati v angleškem jeziku in se niso smeli poklicno ukvarjati s temo delavnice. Pri izboru udeležencev je bila pomembna opisana motivacija in izražen interes kandidatov ter njihovo zavedanje pomena ohranjanja narave in okolja. Za iskanje potencialnih kandidatov smo uporabili lastno mrežo partnerskih organizacij v tujini in bili pri tem zelo uspešni.

Preden so izbrani udeleženci pripotovali v Slovenijo, so morali pripraviti kratke predstavitve svojih držav in opisati, kakšna je uporaba alternativnih virov energije v državah, od koder prihajajo. Predstavitve so bile enkratne in že prvi dan se je v skupini razvil sproščen dialog, potekala je pestra izmenjava izkušenj, kar je bilo zelo zanimivo, saj so udeleženci prihajali iz različnih okolij, z različnimi zakonodajami s tega področja, klimatskimi značilnostmi in legami držav ter različno stopnjo osveščenosti in možnostjo uporabe tovrstne energije. Predavanja in predstavitve, ki so potekala v naših prostorih, so imeli možnost poslušati tudi študenti višje šole in dijaki srednje šole ter zaposleni.

Udeleženci so bili ves teden vpeti v različne aktivnosti. Obiskali smo vrsto vrtnarij in drevesnic. Ogledali smo si proizvodnjo enoletnic, dvoletnic, trajnic, okrasnih drevnin in vrtnin. Predstavljeni so nam bili različni načini ogrevanja rastlinjakov (fotovoltaika, geotermalna energija, toplotna črpalka, ogrevanje z biomaso, bioplinarna ...) in pogledi na evropsko združevanje, njegove posledice za to gospodarsko panogo, strategijo prodaje in posledično uporabo alternativnih virov energije pri nižanju proizvodnih stroškov, ki predstavljajo največji delež stroškov v posameznih podjetjih. Z obiski in vodenimi ogledi krajev po Sloveniji smo izkoristili tudi možnost pokušanja lokalnih vin in specialitet ter na ta način predstavili tudi kulturni vidik in kulinarčni del naše države.

Da je bila delavnica kakovostno organizirana in izvedena, smo načrt izobraževanja in metode dela pripravili in prilagodili glede na ciljno skupino ter potrebe udeležencev. Namestitev, prehrana in prevozi udeležencev so bili vnaprej dogovorjeni in organizirani. V času delavnice so bili udeleženci dobro informirani o vseh potekajočih aktivnostih, nenehno smo jih

spremljali in se z njimi pogovarjali. Tako smo imeli nadzor nad dogajanjem in smo s tem poskrbeli za dobro vzdušje pri izvedbi delavnice.

Učinki delavnice so bili različni. V prvi vrsti so udeleženci dobili **nova znanja in izkušnje**. Poleg tega so razvili komunikacijske spretnosti ter povečali občutljivost za medkulturne razlike oz. podobnosti. Dodaten učinek je bilo **mreženje** vseh sodelujočih. Udeleženci so med seboj razvili prijateljski odnos, ki ima potencial dolgotrajnega sodelovanja. Še bolj pa je dragoceno to, da smo med udeleženci prepoznali nekatere potencialne partnerje, s katerimi lahko vzpostavimo sodelovanje pri skupnih projektih v prihodnosti. Kot organizatorji delavnice smo posredno pridobili izkušnje, znanja in primere dobre prakse s področja alternativnih virov energije iz različnih evropskih držav. Z vključitvijo nekaterih delov delavnice v izbirne module višješolskih programov in v module odprtega kurikulumata poklicnih in strokovnih programov ter neformalnih programov oddelka za izobraževanje odraslih na Biotehniškem centru Naklo bomo dvignili kakovost izobraževanja odraslih na našem centru.

Pri razvoju in izvedbi programa smo sodelovali z različnimi strokovnjaki, učitelji in podjetji ter tako navezali nove stike, kar omogoča nadgradnjo oz. razvoj novih dejavnosti ter skupno sodelovanje v novih projektih.

Udeleženci so bili izjemno navdušeni nad delavnico in vsebinami, nad dogajanjem in samo organiziranostjo delavnice. Veseli in nasmejani obrazi vseh nas ter hvaležnost udeležencev je potrditev, da smo nalogo dobro opravili.

Vtisi udeležencev (več na <http://www.bc-naklo>, projekti, Grundtvig):

Colin Norton – Velika Britanija, Škotska

»Delavnica je presegla vsa moja pričakovanja, tako kulturno kot vsebinsko. Slovenija je leži na najboljši lokaciji in BC Naklo je zelo dobro opremljen za izvajanje takšnih delavnic. Zaposleni na BC Naklo imajo energijo in zanos, ki preplavlja vse in daleč prekaša mnogo zelo dobro poznanih institucij.«

Gunvor Havås – Norveška

»Vsi imamo zelo radi naravo in želimo skrbeti zanjo. V Sloveniji sem se imela zelo lepo, videla sem krasno deželo in srečala zelo prijazne ljudi. Delavnica je bila zelo zanimiva. Zelo me zanima vrtnarjenje – obiski vrtnarij ter predstavitve so bili zelo dobri. Njihovi lastniki verjamejo v prihodnost. Zelo so mi všeč učitelji in ostalo osebje v Naklem. Res sem se zaljubila v Slovenijo.«

Isabel García Robaina – Španija, Tenerife

»To je bil zame eden najboljših projektov. Pričakovala sem manj. Uživala sem vse dni. Z drugimi udeleženci smo izmenjali izkušnje. Trdno verjamem, da s tem oblikujemo Evropo, izmenjujemo izkušnje in občutja z drugimi državami. Slovenijo sem že obiskala pred petimi leti, ampak šele sedaj sem spoznala njene ljudi in njihovo prijaznost.«

Primer 2

Projekt: GRU-DEL-02/11

Organizator delavnice: Zavod UniverSI

Kontaktna oseba: Urška Vezovnik

Naziv Grundtvig delavnice: 'Well Being' – How to improve our mental health and establish harmonious interpersonal relationships

V zavodu UNIVERSI smo med 23. in 30. junijem 2012 v Seči organizirali Grundtvig delavnico z naslovom *'Well-being' – How to improve our mental health and establish harmonious interpersonal relationships*.

Dvaindvajset udeležencev iz desetih držav (Slovenije, Nemčije, Poljske, Češke, Italije, Latvije, Nizozemske, Turčije, Velike Britanije, Portugalske in Romunije) je na delavnici skupaj s strokovnimi mentorji uporabljalo inovativne metode neformalnega učenja in pristope, prek katerih so se seznanjali o lastnih možnostih za spoprijemanje s težavami, kot so npr. psihofizična napetost, občutki ujetosti in nesvobode, težave pri uresničevanju svojih želja in ciljev, dezorientiranost, depresivnost, anksioznost, pogosta jeza, strah ali žalost, negativna razpoloženja, notranji konflikti, vzgojne težave, težave z odnosi v družinah, šoli, službi, partnerstvu, zapleti v razvoju osebnosti otrok, mladih in več. Vsak dan skupnega druženja je bil razdeljen na različne aktivnosti, ki so vključevale krajša seznanjanja s teoretičnimi izhodišči, interaktivno izmenjavo in učenje v večji in v manjših skupinah, popoldanske

skupinske neverbalne in nezahtevne gibalne aktivnosti, socializacijske igrice ter čas za druženja in neformalno povezovanje ob večerih.

Glede vsebine delavnice se nam je zdelo pomembno, da v sedanjih kriznih časih, ko so ljudje izpostavljeni številnim, tudi eksistencialnim težavam in stresu, pozornost namenimo še posebej strategijam, kako izboljšati svoje počutje, svoje duševno zdravje, kako gojiti dobre medsebojne odnose. Ljudje, ki se znajo dobro povezovati, ki si znajo ustvariti prijetne in zadovoljujoče odnose, so namreč manj izpostavljeni stresu in lažje prenašajo težke življenjske okoliščine. Svoje profesionalne izkušnje s tega področja smo zato želeli podeliti z drugimi in jih razširiti tudi na ljudi iz drugih držav EU. Še zlasti nas je zanimalo, kako lahko v okviru Grundtvig delavnice takšne odnose oblikujemo tudi med sabo, pa čeprav izhajamo iz različnih okolij, z različnimi kulturnimi in socialnimi ozadji.

V tej luči je bil pomemben proces izbora udeležencev delavnice. Slednje smo izbrali na podlagi prejetih prijavnici. Prvo in najpomembnejše merilo nam je predstavljala motivacija kandidatov, ki smo jo pregledovali bodisi skozi njihova sporočila o koristnosti delavnice, kot jo vidijo zase in za svoje osebno življenje, ali koristnosti delavnice za njihovo profesionalno delo. Nato smo iskali medkulturno dimenzijo, poizkusili smo zajeti čim večje število držav. Pozorni smo bili tudi na spolno in starostno strukturo, a se je žal izkazalo, da je zanimanje med ženskami večje in tudi na sami delavnici so prevladovale ženske.

Ob sami izvedbi smo bili nato presenečeni, kako podobni smo si ljudje, ne glede na to, od kod prihajamo, po človeškem funkcioniranju, ki je lahko ali učinkovito ali neučinkovito za

naše dobro počutje. Poseben izziv nam je predstavljala prav izvedba delavnice z ljudmi iz različnih okolij, z različnimi kulturnimi ozadji in tudi z zelo različnimi predznanji iz vsebine delavnice. Zelo raznolika pa so se izkazala tudi pričakovanja udeležencev, od tistih, ki so želeli le izkušnjo zase, do udeležencev, ki so kaj od naučenega želeli uporabiti tudi pri svojem delu z drugimi ljudmi.

Glede na samo vsebino delavnice smo se ves čas zavedali, kako pomembni so naši odnosi z udeleženci ter kako pomembni so odnosi med njimi samimi. Sama delavnica je bila torej neprestano prenašanje spoznanega v ustvarjanje dobrih odnosov v skupini, kar se je neposredno odražalo v izredno hitrem povezovanju udeležencev, kakovostnem sobivanju, dejstvu, da se niso grupirali po državah, iz katerih so prihajali, medsebojni pomoči pri premagovanju jezikovnih ovir (znanje angleščine je bilo pri udeležencih zelo različno). Sproščeno, nepresojajoče vzdušje se je kazalo prav v odprti komunikaciji vseh članov, tudi v skupini, ko so bili prisotni vsi udeleženci. Udeleženci so bili pripravljene odkrito komunicirati in izražati tudi svoje frustracije v skupini v odnosu do drugih udeležencev ali v odnosu do nas, ki smo delavnico vodili vsebinsko ali organizacijsko. Način sporočanja je bil odkrit, povezujoč. Presenečeni smo bili, kako zagreti so bili udeleženci za vsebino, kar se je kazalo v tem, da niso zamujali ali manjkali na delavnicah, kljub temu da je bilo zares malo prostega časa, ki bi si ga lahko organizirali povsem po lastni volji. Tudi med odmori so se še naprej pogovarjali o vsebini in izkušnjah, vezanih na tematiko delavnice. Ob zaključku delavnice pa so udeleženci izpostavljali predvsem pomembnost pridobljenega znanja, tako za njihova osebna življenja kot tudi za njihovo profesionalno delo. Za boljše razumevanje splošnega vtisa udeležencev navajamo elektronsko sporočilo udeleženke iz Romunije:

»Hi Darka and Miran,

Many, many thanks for the photos. Thank you so much for making the workshop such a wonderful experience. Also, thank you a lot for documenting so many moments; it's great to have memories in form of photos, from this great, great week. I truly learned a lot of very useful things. I'm trying to put them all into practice, I really think that my relationships will get better and better. :) Plus, I've started sharing everything I learned with all my friends and colleagues (and I'm also starting to promote the book, as this is in my power at the moment; I do hope to do more in the future). :)

Moreover, I'm really grateful that I got to meet so many wonderful persons. I hope we'll meet again. :)

I also hope you'll organize other workshops on choice theory, the information is really valuable (people would be so much happier if they knew what we now know, thanks to you). :).

Thank you, again, for everything.

See you,

Simona«

Tako za zavod UNIVERSI kot tudi za oba strokovna mentorja je bila Grundtvig delavnica zares bogata izkušnja druženja z ljudmi iz različnih delov Evrope in presenečeni smo bili, kako kakovostno in dobro je lahko takšno medsebojno druženje, ob katerem se še zdaleč niso učili le udeleženci od organizatorjev, temveč tudi obratno. Spoznanje, da se ljudje iz tako raznolikih evropskih držav in različnih starosti v enem tednu lahko tesno povežejo, je bilo

najbogatejše spoznanje in predstavlja motiv za nadaljnje organiziranje tovrstnih delavnic. Kot pozitiven vpliv pa lahko omenimo tudi druženje in interakcijo med samimi udeleženci. Zelo jih je namreč pritegnila medkulturnost skupine. Poleg tega se je delavnica izvajala v istem nastanitvenem kompleksu, kjer je istočasno svoje aktivne počitnice preživljala skupina oseb z motnjami v duševnem razvoju. Sproščenost povezovanja in sobivanja med njimi in udeleženci Grundtvig delavnice, ki se je odvijala povsem spontano, je bila zares ganljiva. Pridružili so se nam v večernih urah, ko so udeleženci delavnice predstavljali svoje kulture, kulinariko ... in na zaključnem večeru, kjer so tudi skupaj zaplesali.

Nasploh lahko rečemo, da je v lokalnem okolju organizacija Grundtvig delavnice s tako vsebino predstavljala pomemben prispevek k poudarjanju pomena dobrih medčloveških odnosov, skrbi zase in za svoje duševno zdravje. Delavnica je pozitivno vplivala tudi na organizatorje v smislu pridobivanja novih izkušenj, mreženja ter uveljavljanja v lokalnem okolju. Žal nismo dosegli večjega povezovanja s predstavniki lokalne skupnosti. Povabili smo župana občine Piran, Petra Bossmana, da se nam pridruži ob večerji ter z udeleženci izmenja svoja stališča in kakšen primer dobre prakse. Gospod župan je namreč po poklicu zdravnik in tematiko delavnice dobro pozna. Žal se zaradi drugih obveznosti našemu vabilu ni odzval, prav tako se za obisk delavnice niso odločili njegovi namestniki.

